

УДК 343.131(477)

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.10.48>**Марія Сіроткіна,**

канд. юрид. наук,

здобувач кафедри кримінального процесу та криміналістики

Інституту права

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ПРИНЦИПИ ДОБРОВІЛЬНОСТІ ТА КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА КОМПРОМІС У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ

У статті аналізуються міжнародні документи, у яких закріплені стандарти реалізації права на компроміс у кримінальному судочинстві. На основі вивчення досягнень міжнародно-правової науки автор звертає увагу на визначальну роль міжнародних стандартів у забезпеченні прав особи в усіх сферах правозастосовчої діяльності, в т. ч. під час вирішення кримінально-правового конфлікту за допомогою компромісних процедур.

За результатами дослідження у статті виділяються основні аспекти принципу добровільності реалізації права на компроміс у кримінальному судочинстві, серед яких положення про те, що: 1) процедуру примирення можна розпочати тільки за умови, що сторони дійшли взаємної домовленості; 2) перебіг процедури примирення залежить від волевиявлення сторін: будь-який учасник в односторонньому порядку має право припинити процедуру примирення без будь-яких негативних для себе наслідків; 3) під час пошуку оптимальних рішень не здійснюється будь-який зовнішній тиск: за будь-якою зі сторін зберігається право прийняти або відхилити варіант врегулювання конфлікту, який був запропонований у ході процедури примирення; 4) неприйнятними у кримінальному судочинстві є положення, спрямовані на встановлення обов'язковості застосування процедури примирення для вирішення будь-яких кримінально-правових конфліктів; 5) представники органів кримінальної юстиції зобов'язані роз'яснити сторонам перелічені вище аспекти до початку процедури примирення.

До основних елементів, які формують зміст принципу конфіденційності, автор статті відносить такі: 1) посередник у вирішенні конфлікту не має права розголошувати інформацію, яка стала йому відома під час процедури примирення, крім випадків, коли сторони дали на це свою згоду, а також коли це прямо передбачено законодавством; 2) посередник повинен детально проінформувати сторони про допустимі правила дотримання конфіденційності; 3) жоден з учасників процедури примирення не має права посилатися (якщо сторони не дали на це згоди) на інформацію про готовність сторін брати участь у проведенні цієї процедури; про позиції, думки або пропозиції, які були висловлені однією зі сторін щодо можливості врегулювати конфлікт; про зроблені у процесі примирення зізнання; про готовність сторін прийняти пропозицію посередника і врегулювати конфлікт.

Ключові слова: міжнародний, стандарт, принцип, компроміс, добровільність, конфіденційність.

Постановка проблеми. На розвиток національних правових систем суттєво впливають міжнародні стандарти у галузі прав людини, під якими розуміють положення міжнародного права, що втілюють загальнолюдські цінності, правила, виражені у вигляді загальновизнаних принципів і норм міжнародного права у сфері прав людини, які юридично зобов'язують держави створювати правовий, політичний і соціальний режим забезпечення прав людини [1, с. 330].

Відповідні міжнародні стандарти впливають на систему забезпечення прав особи в усіх

сферах правозастосовчої діяльності, в т. ч. під час вирішення кримінально-правового конфлікту за допомогою компромісних процедур.

Водночас, незважаючи на достатню кількість міжнародно-правових актів, прийнятих у цьому напрямі на рівні ООН, Європейського Союзу та Ради Європи, сьогодні у нашій державі відсутня єдина концепція, належне правове забезпечення, наукове обґрунтування та досвід застосування компромісних процедур.

Окремі аспекти цієї проблеми відображені у роботах Т.О. Подковенко, О.І. Дубо-

вик, О. Коваль та ін. Водночас, досліджуючи міжнародні стандарти у сфері альтернативних форм судочинства, вітчизняні науковці обмежувалися переважно загальною характеристикою міжнародно-правових документів. Недостатньо розкритими досі залишаються сутність і зміст кожного із принципів правового регулювання компромісних процедур.

Метою цього дослідження є здійснення правового аналізу принципів добровільності та конфіденційності у системі міжнародних стандартів реалізації права на компроміс у кримінальному судочинстві.

Виклад основного матеріалу. Вивчення змісту міжнародно-правових актів дозволяє встановити, що найбільше уваги у них приділяється принципу добровільності. Це зумовлено його фундаментальністю, безспірністю та наявністю практично у всіх дефініціях компромісних процедур.

Відправною точкою у визначенні цього принципу є добровільність звернення учасників правового конфлікту до альтернативних способів його вирішення.

Як зазначено у Рекомендації № R (99) 19 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам Ради, які зацікавлені в організації медіації у кримінальних справах, медіація у кримінальних справах повинна мати місце тільки тоді, коли всі сторони добровільно дійшли згоди з цього приводу [2]. Сторони також можуть відмовитися від своєї згоди на будь-якому етапі проведення медіації.

Згода обвинуваченого повинна бути отримана щоразу, коли передбачається застосування альтернативного способу вирішення кримінально-правового конфлікту, який тягне за собою умовне відхилення або умовне припинення провадження. За відсутності такої згоди орган, котрий здійснює переслідування, зобов'язаний продовжувати провадження щодо обвинуваченого, якщо він не вирішить припинити обвинувачення з будь-яких інших причин [3].

Згідно зі ст. 4 Типового Закону ЮНСІ-ТРАЛ «Про міжнародну комерційну погоджувальну процедуру» відповідний процес починається у день, коли сторони в суперечці погоджуються до неї звернутися [4]. У Висновках Консультативної ради європейських суддів Ради Європи № 6 від 24 листопада 2004 р. «Про справедливий судовий розгляд у розумні строки і роль судді у судових процесах з урахуванням альтернативних способів вирішення спорів» вказано, що звернення до посередництва в цивільних і адміністративних процесах має обиратися сторонами за власною ініціативою. Суддя має право рекоменду-

вати сторонам постати перед посередником зі збереженням за ними права відмовитися від участі в цій процедурі [5].

У п. 8.3. та 8.10. Резолюції ПАРЄ №2245 (2018) Асамблея закликає всіх держав-членів і держав, які мають статус спостерігача або інший статус у Раді Європи або Асамблеї, впроваджувати такі гарантії: 1) вимагати судового розгляду ключових елементів угоди про визнання вини, зокрема достовірності та добровільного характеру зізнання та відповідності санкції, що витікає з угоди про визнання провини, а також передбачити належну відповідальність за залякування, примус та інші зловживання під час укладення угоди про визнання провини; 2) гарантувати належний моніторинг і контроль судів та правоохоронних органів для уникнення шантажу, тиску або будь-яких інших маніпуляцій, спрямованих на примушування підозрюваних брати участь у системі відмови від судового розгляду [6].

З огляду на викладене виділяють такі аспекти дії принципу добровільності реалізації права на компроміс у кримінальному судочинстві:

1. Процедурі примирення можна розпочати тільки за умови, що сторони дійшли взаємної домовленості. Сторони укладають угоду про застосування процедури примирення добровільно, без примусу. Волевиявлення однієї зі сторін щодо компромісного вирішення конфлікту з метою ініціювати проведення процедури примирення не зобов'язує іншу сторону вступити у ці відносини. Будь-які спроби змусити одну зі сторін до участі у примиренні повинні прискіпатися органами кримінальної юстиції (для прикладу, недопустимим є спонукання особи аргументами про те, що відмова підозрюваного від участі у примиренні буде розцінюватися як обставина, яка обтяжує покарання).

2. Перебіг процедури примирення залежить від волевиявлення сторін: будь-який учасник в односторонньому порядку має право припинити процедуру примирення без будь-яких негативних для себе наслідків.

3. Під час пошуку оптимальних рішень не здійснюється будь-який зовнішній тиск: за будь-якою зі сторін зберігається право прийняти або відхилити варіант врегулювання конфлікту, який був запропонований у ході процедури примирення. Висуваючи у процесі примирення свої пропозиції або заперечуючи пропозиції іншої, сторона не зобов'язана це пояснювати будь-якими причинами.

4. Неприйнятними у кримінальному судочинстві є положення, спрямовані на встановлення обов'язковості застосування

процедури примирення для вирішення будь-яких кримінально-правових конфліктів.

5. Представники органів кримінальної юстиції зобов'язані роз'яснити сторонам перелічені вище аспекти до початку процедури примирення.

Вимога добровільності у вирішенні компромісу не позбавляє посередника активної участі на шляху до консенсусу (Додаток до Рекомендацій № R (99) 19). Це означає, що сторони самі повинні приймати рішення. Посередник може допомогти їм під час його пошуку, запропонувати різноманітні варіанти. Будь-який тиск на учасників заборонений. Сторони не повинні впливати одна на іншу, а медіатор не повинен використовувати свій авторитет для змушування сторін до прийняття чи відмови від прийняття будь-яких рішень.

Для того, щоб сторони дали свою згоду на участь у процедурі примирення, до її початку вони повинні бути поінформовані про усі необхідні відомості процедури примирення та пов'язані з нею питання. У літературі відповідний принцип отримав назву інформованої згоди сторін.

Як зазначається в Інструкції щодо кращого застосування чинної Рекомендації щодо медіації у кримінальних справах, медіація вимагає вільної та поінформованої згоди як потерпілого, так і правопорушника, тож ніколи не повинна використовуватися у тих випадках, коли є ризик того, що проведення медіації може погіршити становище однієї зі сторін конфлікту. Належна увага має приділятися не лише потенційним перевагам, але і потенційним ризикам медіації для обох сторін, зокрема потерпілого [7].

Особливі зусилля повинні скеровуватися на забезпечення прозорості, повноти та вчасності інформації про медіацію між потерпілим і правопорушником. Така інформація повинна містити: власне процес медіації; права й обов'язки сторін; юридичні наслідки медіації.

Сторони медіації повинні, зокрема, бути повністю поінформовані про можливі наслідки процесу медіації у рамках процедури прийняття судового рішення по справі, у т. ч. призупинення кримінального процесу, відкладення чи пом'якшення покарання, що накладається на підозрюваного правопорушника. Також у тих випадках, коли потерпілі є особливо вразливими, вони повинні отримувати інформацію про можливість проведення медіації без безпосереднього особистого контакту з підозрюваним правопорушником (Інструкція щодо кращого застосування чинної Рекомендації щодо медіації у кримінальних справах).

Важливо відзначити, що вимоги щодо добровільності та інформованості повинні бути дотримані не тільки під час застосування процедури примирення потерпілого з обвинуваченим, а й під час укладення угоди про визнання винуватості між обвинуваченим і прокурором. На це звернув увагу ЄСПЛ у справі «Natsvlshvili та Togonidze проти Грузії», зазначивши, що угода повинна бути прийнята заявником при повному розумінні фактів справи та правових наслідків і дійсно на добровільній основі [8].

Доступ до необхідної для учасників інформації повинен бути забезпечений представниками органів державної влади [2]. Право на роз'яснення того, як і ким буде проводитися примирення, який воно може мати вплив на результат розгляду кримінального провадження, якими можуть бути варіанти вирішення конфлікту, може бути надане також адвокатам як юридичним представникам сторін.

Незважаючи на те, що у міжнародних документах звертається увага на добровільність реалізації права на компроміс у кримінальному судочинстві сторонами конфлікту, до яких належать порушник і потерпілий, було б помилковим вважати інший, обов'язковий характер участі посередника (медіатора) у вирішенні кримінально-правового конфлікту. Він також має право вступити та вийти з процедури примирення у будь-який момент. Це впливає зі змісту інших принципів реалізації права на компроміс, серед яких незалежність, неупередженість і справедливість медіатора, його компетентність і кваліфікація.

З огляду на окреслене вважаємо доцільним визначити основні підстави відмови посередника від участі у досягненні компромісу:

1. Якщо сторони (одна зі сторін) будуть перешкоджати проведенню процедури примирення, в т. ч. не з'являтися без поважної причини для участі у зустрічах.

2. Якщо сторони (одна зі сторін) у ході проведення процедури порушують правила проведення процедури примирення.

3. Якщо в ході проведення процедури примирення медіатор, ґрунтуючись на своїх професійних знаннях і досвіді, дійде висновку про неможливість вирішення конфлікту шляхом проведення процедури примирення.

У доповнення до вимог добровільності п. 31 Рекомендації № R (99) 19 містить вимогу розумності та співмірності, яка означає, що за рівних інших умов обсяг покладених на порушника обов'язків повинен відповідати тяжкості його порушення; наприклад, «зумовлена реституцією компенсація заподіяної шкоди не повинна бути надмірною» [2].

Самостійним принципом реалізації права на компроміс у кримінальному судочинстві є конфіденційність. Як зазначено у Рекомендації № R (99) 19 Комітету міністрів Ради Європи про медіацію у кримінальних справах, будь-які обговорення під час зустрічі мають конфіденційний характер і не можуть використовуватися в майбутньому, окрім випадків, коли наявна згода сторін.

Основні аспекти цього принципу полягають у такому:

1. Посередник у вирішенні конфлікту не має права розголошувати інформацію, яка стала йому відома під час процедури примирення, крім випадків, коли сторони дали на це свою згоду, а також коли це прямо передбачено законодавством.

2. Посередник повинен детально проінформувати сторони про допустимі правила дотримання конфіденційності. Сторонам необхідно знати, чи може інформація, обговорювана в ході медіації, бути використана в суді чи іншому державному органі.

3. Жоден з учасників процедури примирення не має права посилатися (якщо сторони не дали на це згоди) на інформацію про готовність сторін брати участь у проведенні цієї процедури; про позиції, думки або пропозиції, які були висловлені однією зі сторін щодо можливості врегулювати конфлікт; про зроблені у процесі примирення зізнання; про готовність сторін прийняти пропозицію посередника і врегулювати конфлікт.

Конфіденційну інформацію посередник отримує вже на початковому етапі процедури примирення після встановлення контакту зі сторонами під час своїх бесід із ними на предмет можливості вирішення конфлікту шляхом досягнення компромісу. Отримана посередником під час бесід інформація допомагає йому сформувати тактику спілкування зі сторонами. Така інформація не повідомляється ні іншій стороні, ні суду.

Конфіденційність переговорів, пов'язаних із примиренням, допомагає створити атмосферу довіри, необхідну для залучення сторін у відкриту дискусію з цілої низки можливих варіантів виходу з конфлікту. Сторона може відмовлятися висувати певні пропозиції з вирішення конфлікту у зв'язку з побоюваннями, що ці пропозиції будуть сприйняті як поступка чи прояв слабкості та згодом можуть бути використані проти неї в судовому процесі.

Чим більше інформації медіатор отримує від сторін, тим унікальнішою є його позиція і спосіб врегулювання конфлікту, тим значнішою є його роль у вирішенні конфлікту. З огляду на той факт, що сторони самі визначають, яку інформацію повідомляти посеред-

нику, вони зазвичай утримуються від розголошення тієї чи іншої інформації в разі, якщо у них відсутня довіра до посередника, а також якщо є ризик того, що він може бути змушений розкрити таку інформацію за запитом суду або іншого органу, або посадової особи.

У зв'язку з цим виділяють два аспекти зобов'язань посередника щодо збереження конфіденційності отриманої інформації – зобов'язання перед сторонами та зобов'язання перед третіми особами. У першому випадку юридичною підставою для захисту інтересів сторін є укладений між ними договір, який повинен детально прописувати зобов'язання зі збереження конфіденційності отриманої інформації та відповідальність за її порушення. Водночас дійсно нейтральний посередник, акредитований при провідних центрах процедур примирення, не зацікавлений у несанкціонованому розкритті конфіденційної інформації через заподіяння репутаційної шкоди. Щоб уникнути непорозумінь при проведенні процедур посередництва, посередник зазвичай після закінчення кожної конфіденційної зустрічі зі сторонами повинен уточнювати зі сторонами ту інформацію, яку він може передати іншій чи третій стороні, якщо у цьому буде потреба, а яку – ні. Посередник також зобов'язаний вживати максимум зусиль для того, щоб його записи були недоступні для читання сторонами, або ж у міру можливостей утримуватись від ведення будь-яких записів [9, с. 51].

Враховуючи зазначене, реалізація принципу конфіденційності вимагає укладення відповідного договору, котрий зазвичай передбачає обов'язок посередника не розголошувати відомості, які він отримав під час проведення бесід зі сторонами. Водночас п. 30 Рекомендації № R (99) 19 Комітету міністрів Ради Європи про медіацію у кримінальних справах передбачає винятки із принципу конфіденційності, закріплюючи положення про повідомлення медіатором інформації щодо можливої небезпеки злочинів, про яку може стати відомо під час зустрічі, відповідним зацікавленим особам чи органам [2].

Однак, як визнають члени Консультативної ради європейських суддів, вказане положення п. 30 Рекомендації № R (99) 19 з огляду на вимоги п. 14, відповідно до якого «участь у посередництві не повинне використовуватися як доказ визнання вини у подальшому провадженні», створює певну проблему у процесі реалізації принципу конфіденційності. У вітчизняній правовій системі обвинувачення є обов'язковим, тому вимагає від посередника повідомити органи кримінальної юстиції про факти злочинних

дій, які стали йому відомі під час процедури примирення. У свою чергу, це впливає на заохочення порушника говорити відверто під час процедури відновного правосуддя, оскільки повідомлення порушником інформації про інші правопорушення може мати негативні наслідки як для нього самого, так і для інших осіб, котрі не беруть участі у процедурі примирення [5].

Реалізація принципу конфіденційності вимагає також закріплення на міжнародному рівні вимог щодо відповідальності посередника аж до позбавлення його відповідного статусу. Певні спроби у цьому напрямі зроблено у Директиві № 2008/52/ЄС Європейського парламенту і Ради про деякі аспекти посередництва (медіації) в цивільних і комерційних справах. Ст. 7 цього документа передбачає, що, беручи до уваги, що посередництво має здійснюватися таким чином, щоб зберігати конфіденційність, держави-члени повинні гарантувати, що, якщо сторони не прийдуть до іншої угоди, то ні посередники, ні особи, котрі беруть участь в управлінні процесом посередництва, не будуть зобов'язані давати показання щодо інформації, яка впливає з посередницького процесу або в зв'язку з ним, за винятком випадків: а) коли це необхідно для громадського порядку в зацікавленій державі-члені, особливо для забезпечення захисту першочергових інтересів дітей або для запобігання будь-якого посягання на фізичну або психологічну безпеку людини; або б) коли оприлюднення змісту угоди, досягнутої за допомогою посередництва, необхідне, щоб здійснити або виконати цю угоду [10].

Висновки.

Таким чином, принципи міжнародно-правового регулювання реалізації права на компроміс у кримінальному судочинстві – це закріплені у загальновизначених положеннях міжнародних актів обов'язкового і рекомендаційного характеру загальні положення, керівні ідеї міжнародного права, відповідно до яких реалізується право учасників кримінального провадження на досягнення компромісу.

Принципи добровільності та конфіденційності займають важливе місце у системі міжнародних стандартів реалізації права на компроміс у кримінальному судочинстві.

Зміст принципу добровільності утворюють такі положення:

1. Процедуру примирення можна розпочати тільки за умови, що сторони дійшли взаємної домовленості.

2. Перебіг процедури примирення залежить від волевиявлення сторін: будь-який

учасник в односторонньому порядку має право припинити процедуру примирення без будь-яких негативних для себе наслідків.

3. Під час пошуку оптимальних рішень не здійснюється будь-який зовнішній тиск: за будь-якою зі сторін зберігається право прийняти або відхилити варіант врегулювання конфлікту, запропонований у ході процедури примирення.

4. Неприйнятими у кримінальному судочинстві є положення, спрямовані на встановлення обов'язковості застосування процедури примирення для вирішення будь-яких кримінально-правових конфліктів.

5. Представники органів кримінальної юстиції зобов'язані роз'яснити сторонам перелічені вище аспекти до початку процедури примирення.

Основні аспекти принципу конфіденційності полягають у тому, що:

1. Посередник у вирішенні конфлікту не має права розголошувати інформацію, яка стала йому відома під час процедури примирення, крім випадків, коли сторони дали на це свою згоду, а також коли це прямо передбачено законодавством.

2. Посередник повинен детально проінформувати сторони про допустимі правила дотримання конфіденційності.

3. Жоден з учасників процедури примирення не має права посилатися (якщо сторони не дали на це згоди) на інформацію про готовність сторін брати участь у проведенні цієї процедури; про позиції, думки або пропозиції, висловлені однією зі сторін, щодо можливості врегулювати конфлікт; про зроблені у процесі примирення зізнання; про готовність сторін прийняти пропозицію посередника і врегулювати конфлікт.

Зазначені принципи міжнародно-правового регулювання є лише керівними ідеями, загальними положеннями, передбаченими нормами міжнародного права. Для ефективної реалізації прав учасників кримінального провадження на компроміс необхідним є створення системи кримінально-процесуальних гарантій. У зв'язку з цим перспективним напрямом подальших розвідок є дослідження міжнародно-правових норм, у яких закріплено обов'язки органів державної влади щодо створення умов, необхідних для реалізації принципів добровільності та конфіденційності.

Список використаних джерел:

1. Ковалев А.А. Международная защита прав человека : учебное пособие. Москва : Статут, 2013. 591 с.

2. Рекомендація № R (99) 19 Комітету міністрів Ради Європи державам - членам Ради, які

зацікавлені в організації медіації у кримінальних справах, прийнята Комітетом міністрів на 679-й зустрічі представників Комітету від 15 вересня 1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_828#Text.

3. Рекомендація № 6 R (87) 18 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам «Стовсно спрощення кримінального правосуддя» від 17 вересня 1987 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_339#Text.

4. Типовий закон ЮНСІТРАЛ «Про міжнародну комерційну примирювальну процедуру» та Керівництво з прийняття і застосування 2002 р. URL: https://www.uncitral.org/pdf/russian/texts/arbitration/ml-conc/03-90955_Ebook.pdf

5. Висновок № 6 (2004) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо справедливого суду в розумний строк та ролі судді в судових процесах з урахуванням альтернативних засобів вирішення спорів. URL: https://court.gov.ua/userfiles/vism6_2004.pdf.

6. Резолюція ПАРС № 2245 (2018) «Укладання угод у кримінальному провадженні: необхідність мінімальних стандартів для систем відмови від судового розгляду» від 12 жовтня

2018 р. URL: <https://www.echr.com.ua/document/rezolyuciya-parye-2245-2018/>.

7. Рекомендація Rec (2006) 8 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо допомоги потерпілим від злочинів, ухвалена Комітетом Міністрів Ради Європи на 967-му засіданні заступників міністрів 14 червня 2006 р. URL: https://issuu.com/uccg/docs/12_rec_2006__8_of_coe_ukr.

8. Рішення ЄСПЛ у справі «Natsvlishvili та Togonidze проти Грузії». URL: <http://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/docx/pdf?library=EC&id=001%20153730&filename=CASE%20OF%20NATSVLISHVILI%20AND%20TOGONIDZE%20v.%20GEORGIA%20-%20%5BUkrainian%20Translation%5D%20By%20the%20COE%20Human%20Rights%20Trust%20Fund.pdf&logEvent=False>.

9. Шумова К.А. Принципы медиации : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.15. Саратов, 2015. 199 с.

10. Директива № 2008/52/ЄС Європейського парламенту і Ради про деякі аспекти посередництва (медіації) в цивільних та комерційних справах. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a95#Text.

Mariia Sirotkina. Principles of voluntary and confidentiality in the system of international standards of realization the right to compromise in criminal judiciary

The article analyzes international acts, which set standards of realization the right to compromise in criminal judiciary. Based on the study of the achievements of international legal science, the author pays attention to the decisive role of international standards in ensuring the rights of the individual in all areas of application the law, including in resolving criminal conflicts through compromise procedures.

According to the results of the study, the article describes the main aspects of the principle of voluntary exercise of the right to compromise in criminal judiciary, including the provision that: 1) the conciliation procedure can be initiated only if the parties have reached a mutual agreement; 2) the course of the conciliation procedure depends on the will of the parties: any participant unilaterally has the right to terminate the conciliation procedure without any negative consequences for itself; 3) during the search for optimal solutions, no external pressure is exerted: either party retains the right to accept or reject the option of resolving the conflict, which was proposed during the conciliation procedure; 4) provisions that are aimed at establishing the obligation to apply the conciliation procedure to resolve any criminal disputes are unacceptable in criminal judiciary; 5) representatives of criminal justice agencies are obliged to explain to the parties the above aspects before the conciliation procedure begins.

The main elements that form the content of the principle of confidentiality, the author of the article includes the following: 1) the mediator in resolving the conflict has no right to disclose information that became known to him during the conciliation procedure, except when the parties have agreed directly provided by law; 2) the mediator must inform the parties in detail about the permissible rules of confidentiality; 3) none of the participants in the conciliation procedure has the right to refer (if the parties have not agreed) to information on the readiness of the parties to participate in this procedure; the positions, opinions or proposals expressed by one of the parties regarding the possibility of resolving the conflict; about the confessions made in the process of reconciliation; on the readiness of the parties to accept the mediator's proposal and resolve the conflict.

Key words: international, standard, principle, compromise, voluntariness, confidentiality.